

ETÉSEK

lej, vastagabb betű-
letés 50 lej. Állást-
Apróhirdetések díja
csak úgy továbbitunk
Eljegyzési hírek díja
150 lej.

Postiche frize-
golsóbban és leg-
zerezhető be Tar-
lynek tartóságáért
árísból kintüntetve
szinben, feismer-
al, csak MUSSA
Memorandumai 10.
ak kölcsönzése.

do jutányos áron rö-
ideig használt nyitott
óbusz. Megtekinthet
ln Samuel malomtulaj-
nosnál, Targumures.
2653

Sajtkészítők

velmébe! A legkítű-
bb sajt a schweizi tej-
óval készül. Hatásos,
romlandó készítmény.
ger & Co Rt. vegyé-
ti gyár, Cluj. 2048

**női divat
szalonomat**

Str. Isabella (v. Izabella)
7 szám alá (Ovár)
helyeztem át. A nagy-
rdemű közönség to-
ábbi szives támogatá-
sát kérem. Székely
Sarolta



Ezüstöt a legmag-
sabb napi áron vásárolja

Tacâmul

ezüstáru és evőeszköz-
gyár, Cluj, Str. Jorga
11-a.

Értesítjük a nagy-
rdemű utazó közönsé-
get, hogy Sibiu. Reis-
porgasse (Str. Avram
Ianku) 41. szám alatt
egy minden tekintet-
ben kielégítő és mo-
dernül berendezett

nyitottunk.

Szives pártfogást kér-
nek a tulajdonosok.
KATZ ÉS GLÜCKMANN

1874.

ároly Fiai

ergyárosok
REG. MARIA 15.
Telefon 6-49.

zett kenderek
ötélárak
öttelek
ederek
zmentes ponyvák

Uj Keletben

Szerkesztőség, kiadó-
hivatal és nyomda:

Cluj-Kolozsvár, St. Baron
L. Pop (Brassai-utca) 10.

Telefon:
Szerk. és kiadóhivatal
9-77

Zs. N. Sz. — — — 2-28

Egyes szám ára pályá-
edvaron és vidéken 5 lej
Bukarestben is 5 lej

UJ KELET

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában
Egész évre — — 1150
Félévre — — — 60
Negyedévre — — 320
Egy hónapra — — 110

Csehszlovákiában
Egy hónapra Ck 40—
Egyes szám — — 3—

1927 május 9 Hétfő

Cluj-Kolozsvár * X évfolyam * 103 szám

5687 Ijjár 7

Salamon Izrael és az atmoszféra

A fennálló jogrend feltétlen tisztelete meg-
tiltja nekünk, hogy hosszasan töprengjünk
ama okok fölött, amelyek miatt a tegnapi na-
pon Salamon Izrael aranyosgyéresi zsidó gyá-
ros mögött bezárultak a hadbíróóság bürtöné-
nek kapui, hogy megkezdje büntetésének kitöl-
tését. Salamon Izrael öt évi kényszermunkára
ítélte a kolozsvári hadbíróóság olyan forradalmi
bűncselekményekért, amelyeknek elkövetését a
vádolt mindvégig tagadta s amelyeknek való-
ságára nézve a tárgyalás folyamán egyetlen
konkrét bizonyíték sem merült fel, úgy, hogy
maga az ügyész kénytelen volt a konkrét bűn-
cselekmények tekintetében elejteni a vádat és
Salamon elítélését azon az alapon kérni, hogy
tagja volt a forradalom idején különböző bandá-
knak, különösen pedig a „cionista” gárdának.
Az ügyészi indoklás egészen meglepő. „Sala-
mon Izrael a zsidók segítségére volt, — mon-
dotta Negulescu kapitány, királyi ügyész — a
magyar állam érdekében tevékenykedett és a
tanuk vallomásából kiderült, hogy teljes erejé-
vel azon volt, hogy mindent segítsen és támo-
gasson, ami zsidó.”

A bíróság ezen általános vád alapján hozta
meg ítéletét. A leghalványabb mértékben sem
őhajtuk kritika tárgyává tenni a hadbíróóság
ítéletét, mert meg kell győződve lennünk a
bíróóság elfogulatlanságáról és igazságérzetéről.
Tudjuk ugyan, hogy a kriminológia történeté-
ben nem ismeretlen fogalom a *birói tévedés*,
amikor a bíróság a rendelkezésre álló bizonyí-
tékok fogyatékosága, vagy téves megítélése
alján olyan verdiktet hoz, amely ellenkezik
az általánosan elismert és uralkodó jogi felfo-
gással. A sajtónak azonban még nyilvánvaló
birói tévedésekért sem szabad illetéktelen kri-
tikában részesíteni a bíróságot, mert minden
jogállamban pontosan meg vannak határozva
azok a módok, amelyek mellett a legsúlyo-
sabb birói tévedések is korrigálhatók. A szó-
banforgó esetben pedig az ítélet nem is vég-
leges és ha netalán tévedés történt volna, úgy
a legfelsőbb katonai törvényszék, ahová az ügy
felebbezés folytán kerül, minden bizonnyal
helyesbíteni fogja az elsőfoku ítéletet és igaz-
ságot szolgáltat a vádlottnak.

Ami bennünket ezen ítélet kapcsán mégis
szólásra kényszerít, az nem maga az ítélet, ha-
nem az ügyészi vádbeszéd egyik mélyen jel-
lemző passzusa. „Az újságok alarmizáltak eb-
ben az ügyben a román közvéleményt — mon-
dotta az ügyész — és minden román lélek a
hadbíróóságtól várja a vádlott által elkövetett
törvénytelen ségek megtorlását.” Az az érzé-
sünk, hogy az ügyészi vádbeszédben ez a köz-
véleményre való hivatkozás volt a legsúlyosabb
és legkonkrétabb érv a vádlott ellen. Az
atmoszféra. Az utóbbi évek birói ítéletei kap-
csán nem egyszer kellett tapasztalnunk, hogy
az atmoszféra, amelyet a tárgyaló terem körül
teremtettek, lényegesen befolyásolták a főtár-
gyalások sorsát és a birói érvek közé bevonult
egy új és eddig ismeretlen jogi meghatározás:
az atmoszféra. Negulescu királyi ügyész direkt
erre az atmoszférára való hivatkozással kérte
Salamon Izrael elítélését.

Ezzel a jelenséggel szembe kell helyezked-
nie az egészséges jogi érzéknek. A bíróság füg-
getlen intézmény és független mindenekelőtt
a közvéleménytől és atmoszférától. A modern
jogállamok, közöttük Románia is, épen azért
iktatták alaptörvényeik közé a birói független-
séget, hogy mentesítsék a bírakat külső világ
változó hangulatainak befolyásától. A biró szá-
mára csak egy szempont lehet irányadó: a
teteles, írott törvény és az általánosan elismert

erkölcsi világrend. A biró élet és halál ura,
emborsorsok és emberjövők vannak letéve a
biró kezébe és ezért a biró sohasem eshet pil-
lanatnyi hangulatok rabjává, hanem ugyszólván
a legmagasabb társadalmi erkölcs személytelen
és objektív inkarnációja. A bírónak az objek-
tív igazság magas csúcsáról kell áttekintenie
az előtte eldöntésre váró eseteket és ebbe a
magasságba nem érhetnek föl a mindennapi
élet gyarló szenvedelméi. Es ebben a magas-
ságban nem szabad érződnie ama bizonyos at-
moszféra nyomásának sem. Hiszen a bíróság
legszebb hivatása épen az, hogy korrektívuma

és kiegyenlítője legyen ennek a néha pattaná-
sig feszülő és nyomasztó atmoszférának. Mert
mi köze van például Salamon Izraelnek és a
terhére rótt cselekményeknek a mai atmosz-
férához és az ügyész által annyira kihangsúlyo-
zott közvéleményhez. Épenséggel semmi. A
forradalmi idők káotikus zavarából kiemelt
esetek ezek, amelyekre rég ráhullt a feledés és
az amnesztia mindent eltakaró fátyola. Sza-
bad-e kapcsolatba hozni ezeket a régi dolgokat a
mai közhangulattal? Bizonyára nem.

Hinnünk kell, hogy az atmoszféra bevonu-
lása a bírósági tárgyaló terembe, csak átmeneti
és szörványos jelenség, amely nem férközhet
közel a független román bíróság lelkéhez és
igazságérzetéhez.

**Május 16-ig jelentkeznie kell
minden idegen állampolgárnak**

Az állambiztonsági hivatal rendelete az ellenőrzés módosításairól

(Cluj-Kolozsvár, május 7. Az Uj Kelet tudó-
sítójától.) Több ízben beszámolt már az Uj Ke-
let arról, hogy a belügyminiszter rendelete ér-
telmében ez évben általános revízió alá kerül-
nek az összes Romániában tartózkodó külföldi
állampolgárok. A revíziót még e hó folyamán
foglalják végrehajtani az állambiztonsági hivata-
lok a belügyminisztérium utasításai értelmében.

A kolozsvári állambiztonsági hivatal most
tette közé a revízióra vonatkozó felhívást, amit
itt ismertetünk.

**Minden idegen állampolgárnak kér-
vényt kell benyújtania**

Valamennyi idegen állampolgár, aki Romá-
niában keresi kenyerét, akár mint alkalmazott,
akár mint munkaadó, vagy akármilyen más
minőségben, bármi is legyen a foglalkozása és
tekintet nélkül arra, hogy milyen időre szól a
tartózkodási engedélye, legkésőbb május 16-ikáig
be kell nyújtja a kérvényét az állambiztonsági
hivatalhoz, amelyben az országban való tartóz-
kodásának további engedélyezését kell kérnie.

Azok az idegen állampolgárok, akik önálló
foglalkozást üznek, személyesen kell kérvényük-
ket elkészítsék, amelyben fel kell tüntessék
foglalkozásukat, vagy vállalkozásukat. Az al-
kalmazottak kérvényét a munkaadójuk kell el-
készítség, amelyben minden egyes idegen állam-
polgár alkalmazottnak beosztását fel kell
tüntetni.

Azok az idegen állampolgárok, akik a re-
vizió pillanatában alkalmaztatás nélkül állanak,
személyesen kell benyújtsák kérvényüket, mely-
ben fel kell tüntessék foglalkozásukat is.

Milyen illetéket kell leróni

A kérvényhez mellékelni kell:
a) A tartózkodási engedélyt.
b) Egy nyugtát, amely igazolja, hogy az
illető a pénzügyigazgatóságnál befizette a be-
vándorlási illetéket és pedig:
kétszáz lejt, ha az illető szak-, vagy nem
szakmunkás, földműves, vagy háztartásbeli al-
kalmazott,
négy száz lejt, ha valaki kereskedelmi, ipari,
vagy mezőgazdasági magánalkalmazott, vagy
technikai vezető funkciója van és
ezer lejt, ha az illető akármilyen önálló
foglalkozást üz.

**Aki nem jelentkezik, nem kaphat
tartózkodási engedélyt**

Azok az idegen állampolgárok, akik a leg-
utóbbi revízió alkalmából nem jelentkeztek,
hivatalos aktákkal kell igazolják, hogy mióta
lagnak állandóan Romániában.

Hasonlóképpen jelentkeznie kell azoknak is,
akik eddig revízió még nem voltak és akik-
nek az igazságügyminisztériumtól igazolványuk van
arról, hogy a román polgárság iránti naturali-
zási kérvényüket benyújtották. Az e kategó-
riához tartozóknak csatolni kell tartózkodási
engedélyüket felülvizsgálás céljából, valamint
hivatalos igazolást arról, hogy mióta lagnak
állandó jelleggel Romániában.

Azok az idegen állampolgárok, akik iratai-
kat nem terjesztik revízió elé, csak tartózko-
dási engedélyük lejártáig tartózkodhatnak az
országban és azután el kell hagyják Romániát.

— **A király teljesen jól érzi magát.** Bu-
karestből jelentik: Az „Adeverul” közli, hogy
a király sokkal jobban érzi magát és napon-
kint bizalmasait teára vendégül látja. Az orvos-
sok előkészítik az uralkodó tengeri útját. Való-
színű, hogy a király Balcecha megy üdülésre.
Az ottani kastélyt a királyné személyes fel-
ügyelete mellett a hét folyamán rendbehozták
és így a király a közeljövőben odautazhatik.

MAGYAR SZINHÁZ

Az évad utolsó
előadása hétfőn
este 8 órakor:

**Játék a
kastélyban**

Anekdóta, 3
felvonásban

Poor Lili, Janovics Jenő, Hoykó Fe-
renc, Kemény László, Mihályfy László
bucsnfőllépése

Anglia egyedül maradt a Kanton ellen irányuló akcióban

Az amerikai, japán és francia kormányok nem hajlandók közös akcióra

(London, május 7. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kínai forradalom ügye, mellyel kapcsolatban hetek óta nem érkeznek jelentősebb mozzanatról beszámoló hírek, most igen érdekes fordulathoz érkezett ismét. Mindenki előtt ismeretes, hogy Anglia a maga imperialista terveinek — a kínai szabadságharc elnyomására és a nankingi vérengzések megtorlása címen — a japán, francia és amerikai kormányokat akarta megnyerni, hogy azok szintén diplomáciai és katonai lépéseket tegyenek Kanton ellen.

Ugy látszik azonban, hogy a nevezett kor-

mányok nem hajlandók kockára tenni katonai erejüket az akció érdekében s főleg nem akarják magukra vállalni annak ódiumát, hogy egy kétszázmilliós nép szabadságharcának legyenek leverői.

Erre vall az a Londonból érkező híradás, hogy az angol kormány tekintettel az amerikai japán és francia kormányok idegenkedésére, eláll attól, hogy közös akciót indítson nevezett kormányokkal a kantoni kormány ellen. Epen ezért valószínűtlen, hogy Anglia egy magában eredményeket tudjon elérni Kanton ellen.

A berlini rendőrség messzemenő intézkedéseket tett az „acélsisakosok“ tüntetése ellen

A minisztertanács elhatározta, hogy nem vesz részt a császárság visszaállításáért tüntető jobboldali szervezetek felvonulásán

Berlin, május 7. Ma, vasárnap az „Acélsisakosok“ szervezete nagyszabású felvonulást rendez Berlin utcáin, melynek alkalmával a császárság visszaállításáért fognak tüntetni és egyben a baloldali szervezetek ellen. A rendőrség az excesszusok megakadályozására messzemenő intézkedéseket tett. Az acélsisakosok meghívták a kormány tagjait is a felvonulásra, de a minisztertanács úgy határozott, hogy tagjai nem vesznek részt a felvonuláson. Jellemző, hogy Hindenburg az ünnepség elől Oldenburgba utazott.

Macdonald kormányrakerülése esetére a Balfour deklaráció teljes megvalósítását igéri

Amery gyarmatügyi miniszter szerint Palesztina haladása Anglia dicsőségét jelenti

London, május 7. Anglia gyarmatügyi minisztere, Amery, tegnap Birminghamban hatalmas beszédet mondott, amelyben az aktuális politikai kérdések érintése után kitért a zsidókérdésre.

Mindenekelőtt kijelentette, hogy hódolnia kell vele együtt minden jó angolnak Disraeli hatalmas politikai szelleme előtt, amely Angliát naggyá, a világpolitikában vezető állammá emelte, az angol népet pedig a világ népei követendő példájává.

— Ami Palesztina fejlődését illeti — jelentette ki a miniszter — mondhatom, hogy

minden angolnak többszörös oka van arra, hogy büszke legyen reá.

Gondoljunk arra, hogy mi volt tíz év előtt ez az ország és mi most. Az ország várható további fejlődésére is büszkék lehetünk. Lord Balfournak államférfiúi bölcsesége lehetővé tette a zsidóság számára az ősi hazába való visszatérést, hogy régi otthonukban szabadon folytathassák népi karakterüket és hogy biztonságérzetük megszilárduljon.

— Tengeri stratégiánk — folytatta Amery — arra van beállítva, hogy a flotta szabad

tengeri pályán hatolhasson a Földközi tengerből át a Szezei csatornán a keleti tengerekbe, főleg azért, hogy olyan súlyos problémákkal szemben, mint például most a kínai, fel legyen vértézve. A nagy tengeri ut biztonságára számos bázis van, így Gibraltár és Malta és Szingapore, de a legvitalisabb ut mindezek közül mégis a két legnagyobb világtenger közötti keskeny szezei szoros, amelyet Anglia csak akkor tarthat kemény biztonsággal a kezében, ha a szoros partjain elég erős és ha a közeli országok népei a brit birodalommal szemben barátsággal viseltetnek. Ebből a szempontból

az a pozíció, amit Egyiptomban teremtünk és amit Palesztinában és a közelkeleten most létesítünk, Nagybritániára nézve életbevágóan fontos tényezővé vált.

Amery miniszter beszéde végén hangsúlyozta, hogy Angliának nem kisebb érdeke, mint magának a zsidóságnak Palesztina fejlődése és népének jóléte.

A sajtó Amery beszédét hosszú cikkekben méltatja és több lap annak a véleményének ad kifejezést, hogy a miniszter beszéde kerteles nélkül való válasz Lord Rothemer javaslatára, hogy a palesztinai és mezopotámiai mandátumot adják át Itáliának.

Különös aktualitása van ebből az alkalomból Ramsay Macdonald volt munkáspárti miniszterelnök nyilatkozatának. Macdonald, aki most Amerikában tartózkodik, a Zsidó Távirati Iroda munkatársa előtt kijelentette, hogy

mihelyt pártja kormányra jut, a zsidó nemzeti otthon ujjáépítését célzó Balfour-deklaráció határozatait teljes egészében tettekké változtatja át.

— A közelmúltban — folytatta Macdonald — meglátogattam Palesztinát és a látottakkal nagyon meg voltam elégedve. Nem szeretek jósolni, de meg akarom jegyezni, hogy Angolország közvéleménye ma annyira a munkáspárt mellett van, hogy ez a párt bizonyára Nagybritannia uralkodó pártja lesz.

Az újságíróknak arra a kérdésére, vajjon a munkáspárt uralomrajutása esetén Anglia megnyitja kapuit az idegeneknek, a volt miniszterelnök kijelentette, hogy mihelyt a munkanélküliség problémája meg lesz oldva, a bevándorlás kérdését is pozitív irányban fogják elintézni.

Szabó Jenő

divat-különlegességek nagyáruházába - Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 5.



Legújabb angol, francia

tavaszi divat-

különlegességek.

kabát- és kosztüm-

kelmék,

kosztüm-, ruha-, kabát-

selymek

a legnagyobb választékban raktárra

érkeztek!

★

Telefon 4-79 Telefon

Raktáron levő

Kalapok

teljes kiárusítása megkezdődött.

Mutatványárak:

Gyukits kalap	650—750
Nyulszőr	450—550
Loden kalap	100—180
Gyapju kalap	200—350

Weisz Siegfried

Cluj, Calea Regele Ferdinand 10.
(volt Wesselényi-u.)

(Cluj-Kolozsvaros tudósítójától.) Míg várjuk a román kormányt, ma főleg az a feszültség alakult ki a román kormány körül, amely két, az alig egy hétig tartó egyeztetés után, mint azt már tudjuk, Paul Ilescu, román miniszter, restbe az anti-

szusát. A két elle- föltöbbségi vita fog végződni.

Jasiban C... ket, viszon- szort fogja

Az ország kö- kiséri azt a k... szetes befejező mozgalomnak. Irányának vé- hosszú cikkek boron belül t... los lapja, a „V... bek között:

Románia... játszott és ne... Cuza professzo... értékű volt az... a parlamentbe... sikerült tréfal... el az utcákon... a rendbontást... litikai életünk... nére is, amely... tagjai részesít... séggel operált... és mást az ut... miniszternek, ... lett hasonlani... mondott Paul

Az „Aurora... hosszú cikke... végbemenő sz... mutat arra, m... magában a lig... ingatlanok kis... von az 1907... dás a zsidó ár

végül a ro... mert nem... du

Végül a köve... „A feloszlot... csupán a hábo... ténétében. Eg... fejek és ablak... velyége az ar

Es még va... tikai karrierjé

Igy ir a fo... történe b... mélyi ellentét... vánul meg, az... hogy a szemé... mélyreható sz... lölet szellemé... zanság visszau... következőket

„Azok, aki... és akiket mag... közötti ellensé... érteni, hogy r... szág jól felfog... mas volt ez a... amelyben azt... És a törté

A jasi diákság főbbsége elfordult Cuza professzortól

A román sajtó a Keresztény Nemzeivédelmi Liga bomlásáról

(Cluj-Kolozsvár, május 7. Az Uj Kelet tudósítójától.) Május 8-ika sorsdöntő dátumnak ígérkezik a romániai antiszemitizmus történetében. Ma fog ugyanis formálisan kiobbani az a feszültség, amely a Cuza professzor által alapított Keresztény Nemzeti Liga kebelén belül már hosszú hónapok óta kihangsúlyozódott és amely két, sőt több frakcióra bontotta fel az alig egyéves multtal rendelkező Ligát. Mint azt már jelentettük, mára hívták össze egyrészt Cuza és párthívei Jasiba, másrészt Paul Iliescu, Zelea Codreanu és követői Bukarestbe az antiszemita Liga országos kongresszusát.

A két ellenkongresszus az előjelekből ítélve fölöttébb viharos lefolyásnak ígérkezik és azzal fog végződni, hogy

Jasiban Cuza ki fogja zárni a párttöket, viszont Bukarestben Cuza professzort fogják kizárni a cuzista táborból.

Az ország közvéleménye érthető érdeklődéssel kíséri azt a bomlási folyamatot, amely természetes befejezése kellett, hogy legyen egy olyan mozgalomnak, amely a gyűlöletet tette meg irányának vezetővonalául. A bukaresti sajtó hosszú cikkekben kommentálja a cuzista táboron belül történteket. A liberálisok hivatalos lapja, a „Viitorul“, a következőket írja többek között:

Mit ír a „Viitorul“

Románia politikai életében Liga soha nem játszott és nem is fog játszani jelentős szerepet. Cuza professzor csoportulása körülbelül egyenértékű volt azokkal a tréfákkal, amelyeket Cuza a parlamentben csinált és azokkal a kevésbé sikerült tréfákkal, amelyeket párthívei követtek el az utcákon. Ez az anarhikus csoport, amely a rendbontást kultiválta, nehezen hajózott politikai életünk vizein, mindama támogatás ellenére is, amelyben a mai „rendkormány“ egyes tagjai részesítették. Cuza állandóan kétértelműséggel operált, mást mondott a parlamentben és mást az utcán, mást Goga és mást Petrovici miniszternek, természetes tehát, hogy meg kellett hasonlítani saját pártjában is, ahol mást mondott Paul Iliescunak és másként cselekedett.

„A LANC: egy kínos fejezet Románia történetében“

Az „Aurora“ Lupu dr. pártjának hivatalosa is hosszú cikket szentel az antiszemita ligában végbemenő szétbomlási folyamatnak. A cikk rámutat arra, milyen szociális veszedelmeket rejt magában a ligának az a tanítása, amely a zsidó ingatlanok kisajátítását követeli és párhuzamot von az 1907. évi parasztlázadással, ahol a lázadás a zsidó árendások ellen irányult és

végül a román bojárookra is kiterjedt, mert nem tudtak gátat vetni az elvadult szenedélyeknek.

Végül a következőkben végzi a cikk:

„A feloszlott LANC egy kínos fejezet maradt esupán a háboru utáni Románia politikai történetében. Egy meddő akció emlékezte: betört fejek és ablakok. Az ifjuság egy részének tévelygése az anarchia utján. Mindössze ennyi. Es még valami: A. C. Cuza siralmas politikai karrierjének fináléja.“

Igy ír a fővárosi sajtó a Liga kebelén belül történő bomlásról. Ez a bomlás ma még személyi ellentétek brüszk kiobbolásában nyilvánul meg, az „Adeverul“ azonban tudni véli, hogy a személyi ellentétek összeütközései mögött mélyreható szerves elváltozások állanak: a gyűlölet szellemének gyöngyülése és a politikai józanság visszatérése. A lap többek között a következőket írja:

A diákság elfordul Cuzától

„Azok, akiket elkábitottak puffogó frázisok és akiket magával ragadott az ország lakosai közötti ellenségeskedés árama, kezdik már megérteni, hogy mennyire nem politikus és az ország jól felfogott érdekének mennyire ártalmas volt ez a mozgalom, abban a formában, amelyben azt Cuza professzor vezette. Es a történelem megismétlődik.“

Cuza ugylátszik azáltal bűnhődik, amiben vétkezett.

A diákság, amelyet felbujtott és amelyet annyira eltávolított igaz kulturális tevékenységétől,

a jasi-i diákság különösen, amelyet nemrégén még annyira leigázva tartott Cuza nacionalista demagógiája, ma már elfordítja tőle tekintetét.

Senki előtt nem titok, hogy a cuzista agitáció a jasi-i egyetem orvosi és jogi fakultásáról indult el. Es azt is tudja mindenki, hogy az egykor annyira demokratikusan érző beszarábiai diákság négy évvel ezelőtt mindenestől áttért a cuzista politikára. Nos,

az orvosi fakultás ma már elveszett a Keresztény Liga számára.

A Rascanu professzor körül keletkezett virr-varrt nem orvostanhallgatók, hanem egy papnövendék és három jogász inszenálták. Az orvostanhallgatók ma mindannyian szolidárisak Rascanu professzorral és a tudományos és irodalmi szakon tanulók is azok a professzorok mellé állottak, akik a kulturát és munkát hirdetik az egyetemen. Csak a jogi fakultásnak vannak még összekötései Cuza szervezetével, bár itt is több defekció történik.

Ami a beszarábiai diákokat illeti, elég, ha megemlítjük, hogy egy gyűlésükön, amelyen mintegy 800 diák vett részt,

Egész Louisiana államot előntéssel fenyegeti már a Missziszipi

NEWYORK, május 7. A borzalmas katasztrófát, mely a Missziszipi áradásával zúdult Louisiana államra, az újabb esőzések még hatalmasabbá dagasztották. Számos új helyen történt gátszakadás, amelyek azért katasztrófálisak, mert az áradás most már egész Louisiana állam területét elárasztással fenyegeti, tehát egy egész ország kerül víz alá.

Az angol szakszervezeti szövetség minden tagját fizikai és morális ellenállásra kötelezte az új szakszervezeti törvénnyel szemben

A minden egyes tag által aláírandó nyilatkozat szenzációs szövege

London, május 7. A mult évben lezajlott hatalmas méretű angol bányász-sztrájk, mely egyes fázisaiban már-már ugylátszott, hogy az angol proletáriátus végső, elszánt forradalmi mozzanatává növi ki magát, — a hatalmas gazdasági károkat szenvedett bányatulajdonosokat és ezek politikai exponensét, a konzervatív kormányt arra készítették, hogy egy új szakszervezeti törvénnyel tegyék a jövőben lehetetlenné az általános sztrájkot.

Az angol munkás-mozgalom, főleg pedig a szakszervezeti vezetőség körében ez a törvényjavaslat már a praelimináris tárgyalások alkalmával is óriási izgatottságot váltott ki, a napokban lefolyt parlamenti tárgyalások alkalmával pedig olyan heves parlamenti harcra és kiszólásokra vezetett, amelyek a nyugodt kedélyű angol parlamentben szinte forradalom-számba mennek.

A konzervatív kormánynak talán éppen ezért volt érdeke, hogy az új szakszervezeti törvényt minél előbb tető alá hozza, amit a konzervatív képviselők szavazattöbbségével végül is sikerült elérnie. A megszavazott törvénnyel azonban korántsem fejeződött be a harc a szakszervezeti törvény ellen, sőt a legújabb londoni jelentések szerint minden jel arra vall, hogy ez a harc fokozódni fog s netán elszánt küzdelmekbe fog torkollani.

Még az eddig mindig a mérséletet hirdető angol munkás vezérek körében is elkeseredett hangulatot váltott ki a megszavazott törvényjavaslat, amely nem tulságos bölcseségére vall a konzervatív kormánynak, mert általa nem-hogy a munkás-mozgalom mérséklését érte volna el, hanem ellenkezőleg: újabb híveket szerzett az amugyis erősödő baloldali szárnyának.

A megszavazott új szakszervezeti törvény legelső és legpozitívabb hatása az a határozat,

Jacobus
kelmefesték
gyapju felgyapju gyapol
selyem felselyem kelmék
festesere
Vezérképviselő Romániában
IS. KOFFLER & Co
Bucaresti Ortoz N°5

egy Cuzaellenes professzor az összes jelenlévők helyeslései mellett beszélt a nacionalista demagógia és a sötétség ellen.

Tehát az idők minden mostohasága mellett és annak ellenére, hogy támogatják, Cuza professzor nem tudott gátat vetni az egészséges szellem előretörésének. A jasi diákságnak legalább 60 százaléka a rend, a munka és az intenzív kulturális élet mellett nyilatkozott meg.

Bucuresti-Bukarest, május 7. A „Central Studentesc“ ma kommünikét közöl, kijelentve, hogy a diákság távol marad a Keresztény Liga kongresszusaitól, mert a jasi diákkongresszus határozata értelmében minden politikai agitációtól tartózkodni fog. Ugyanilyen határozatot hozott a jasi diákszövetség is.

amelyet az angol szakszervezeti szövetség tegnapi kongresszusán hoztak. Ennek a határozatnak értelmében a szakszervezeti szövetség minden egyes tagját egy nyilatkozat aláírására kötelezik, amelyet mindenkinek alá kell írnia, aki tagja akar maradni az angol szakszervezeteknek. A nyilatkozat szövege a következő:

„En X. Y. szakszervezeti tag, aki a szakszervezeti mozgalom úttörői által vezetett évszázados harcok, óriási szenvedések, kivégzések és száműzetések árán kivívott szakszervezeti jog védelmezőjének tekintem magamat, ünnepélyesen kötelezem magamat arra, hogy vértanuinak örökségét nem hagyom elpusztítani, bármi történjék, bármilyen szenvedések hányjanak reám. A szakszervezeti jogot szellemi és testi erőmmel, ellenállásom végső határáig fogom védelmezni.“

Ez a nyilatkozat, helyesebben kötelezvény, egyet jelent a megszavazott szakszervezeti törvénnyel szemben való illegális eszközök alkalmazásával, azt jelenti, hogy a konzervatív politika csökönysége könnyen bírhatja aktív ellenállásra a szakszervezeti jog megvédelmezésére végsőkig elszánt angol proletáriátust.

A konzervatív kormány tehát könnyen ellenkezőjét érheti el annak, amit a szakszervezeti törvény megszavaztatásával akart elérni: t. i. a szakszervezeti mozgalom részbeni leszerelését és az általános sztrájk mindörökre való lehetetlenné tételét.

London, május 7. Az alsóház elfogadta a szakszervezeti javaslatához benyújtott módosítást, mely szerint a munkáskizárást épp úgy törvénytelennek tekinti, mint az általános sztrájkot.

HUSZADIKSZÁZAD

RÉGI ELLENVETÉSE korunk szellemileg orientált emberének, hogy a XX. század igazi nagy cselekedetei tulajdonképpen nem a szellem birodalmába tartoznak, hanem az élet gyakorlati, technikai mezejére. A rádió, a repülőgép, a termelés szabályozása kiszámíthatatlan horderejű tettei és felfedezései ugyan a földet és eget hódító embernek, — de a lélek számára nem nyújtanak semmiféle enyhületet. Kétségtelen: javakat juttatnak, ezek a javak azonban semmivel sem különbek, mint az eddigi földi javak, a régiak, melyeknek szintén semmi hozzájárulásuk nincs ahhoz, hogy nyugságot szerezzenek a hontalan emberi lélek vallásosság-szerű ivelődéséhez egy lelki boldogság felé...

A XX. század, állapítja meg a század és elégedetlenei, nem járult semmiben se ahhoz, hogy a tünt századok régi vallási szintézisei helyébe egy újat és jobbat adjon, — sőt még annyit se produkált, hogy a század egyéb aktív cselekedetei s negatív nagy konfliktusai (mint a világháború s a szociális kérdés megoldatlansága) helyébe egy diadalmas és tényleg egyértelmű világszemléletet állítson. A századnak nincs uralkodó világszemlélete mondja ez a felfogás s a látszat tényleg ez...

A látszat tényleg az, hogy agóniájukban élnek még a tételes vallások hierarchikus szervezetei szerte Európában; élnek, de nincs teremtő és életet valóságuk, — a tradíció, az iskola s az államszervezetek tartják még és támogatják, propagálják és kötelezik, de nincs szívekbe és lélekbe irt tűzük, nincs mitikus sugárzásuk és babonás erejük. Évszázados és évezredes intézmények, melyek tulajdonképpen már nem is a saját lábukon állnak, hanem a körülötte uralkodó, a polgári és társadalmi életet szervező és fenntartó intézmények hátán...

Holott az ember vallásos irányulása égő szomjúsággal adott... Viszont hiányzik a csatorna, melyen át igazán levezetődjék. Mert azok a különböző, ideig-óráig élő, divatos filozófiai rendszerek, melyek időnként megjelennek, csak addig élnek, amíg a szomjuhozó lélek előtt kiderül mágiánélküli erejük... Amíg a lélek fel nem fedezi bennük a sivar papírost... De különben is: bármennyire törekszik egy-egy divatos filozófiai rendszer a vallásos gyökerek sajnását kielégíteni s a vallásos rendszerek hatástényezőinek mintájára szerveződni — azaz megse lehet; egy fronton, valahol kiderül vallásellenes jellege s mindegyik szükségképpen vallásellenes, miután minden filozófia, bármelyik huszegynehány évezrede mint tudomány szerveződhet csak s mint ilyen eo ipso vallásellenes s nem is szolgálhatja vallásos kielégülés tárgyát, még ha célozza is — illetve ekkor egy ilyen hibrid és szellemellenes valamit ad, amitől még a rajongó is elborzad...

Ezek az ellenvetések és részben ez is a szituáció, — bár a kérdésnek van egy más oldala is. Nevezetesen: a mai ember vallásos éhségének és szomjúságának tulbecsülése... Kétségtelen, ezer és ezer szekta keresi és árulja és adja Európaszerte a világszemléleti megnyugtatót és kielégülést... De elsősorban azért, mert nincs máshová irányulnia a tartalmakat kereső emberi tudatnak... Szociológiailag ellenőrzött tény, hogy a szektárius mozgalmak provinciáinak (Amerikában még inkább!) a dekultúrált vidék kulturvágyódása; álnedvek szűrődése azokon a csövekben, amelyeken keresztül tulajdonképpen egy igazi szellemi kultúra mézeinek kellene csorogni... Mert ott, ahol szellemi kultúra, illetve szellemi kultúrára való aktív lehetőségek vannak, ott mindenütt Európában valamilyen formában él és létezik egy új európai világszemlélet megszervezésére irányuló törekvés, mely a régi vallásos értelmű világszemléletek magasztosságával és tisztaságával próbál fellépni...

Természetesen egy ilyen világszemléleti szerveződésként a nagy halálos csapás, a világháború és az ezt követő agónia után még csak kábultan emelkedik a horizonton... Talán nem is lehet pontosan megnevezni még... De él és nő egy jobb európai tudat, mely Európa fölé és a mult Európájának ellenére szerveződik... Ezt az új világnézetet, illetve világszemléletet. Ázsia és Amerika szelleme szervezi és sodorja Európa felé. Egy gondolatrendszer ez, melyben a szocializmus alapvető elvein az ázsiai örök és tiszta eszmények s az amerikai civilizatorikus kultúra eszméi kerülnek az európai lélek és

emberalkat számára teremtő harmóniába...

Azok, akik e világszemlélet hibrid voltától félnek, gondolják meg, hogy a középkor egyértelmű, testiekben, lelkieken hosszú századokat álló keresztényisége sem volt egyéb, mint az ázsiai szellemnek s a barbár népvándorló törzsek számára egy „amerikai“ tökéletességű civilizációt jelentő latin kultúrának keveréke az akkor új, születő Európa számára...

... Századunk minden téren az ujjaszervezésé. Ujjaszervezi az embert kívül, belül. Ujjaszervezést céloznak a különféle, mindeuféle prosperáló állam

és társadalom elméletek. Ujjaszervezést visznek keresztül az összes európai népek avant garde irodalmi, melyek az ember pszichológiáját és lelki életét értelmezik át, — ujjaszervezés folyik minden téren, — mindenütt, ahol emberek jönnek össze. A laboratórium és a kísérleti állomás szimbólumai a kornak ugyanugy, mint az anténna és a gőzszíre. Az ember nyüzsgő állat; egy gondolat van a kezében és játszik vele. Az örökkévalóság pedig a háttérben áll. Az ember arccal a világosság felé fordul. A föld forog. Az ember pedig egyensúlyozza magát.

Gaal Gábor

Teljesen elsimult az olasz-jugoszláv konfliktus?

Belgrád, május 7. A „Pravda“, amelynek a külügyminiszterrel való kapcsolata közismertek, közli, hogy az olasz-jugoszláv ellentét elsimultnak tekinthető, a konfliktus veszélye teljesen elmúlt és a két országnak sikerült megegyeznie az elmúlt 15 nap alatt. Olaszország biztonalmot nyújtott Albánia függetlensége felől. Jugoszlávia viszont megígérte a nettunoi konvenció ratifikálását.

Kisebbségi jogokat követel a jugoszláviai románság

Egy román esperes nagy beszéde a nemzetiségi jogokról

(Cluj-Kolozsvár, május 8. Az Uj Kelet tudósítójától.) Köztudomású tény, hogy az ország határain túl, mintegy egymillió lélekszámot kitevő románság él — kisebbségi sorsban. Különösen Jugoszláviában élnek románok nagyobb számmal, akik éppúgy küzdenek jogaikért, akár a romániai kisebbségek. Számunkra éppen ezért érdekesek azok a hírek, amelyek a jugoszláviai románság helyzetéről és törekvéseiről számolnak be.

A Versecel szomszédos Vojvodinci községben a román görögkeleti egyház nagyszabású kulturgyűlést rendezett, melynek keretében Oprea Traján főesperes, a jugoszláviai román kisebbség egyik kiváló vezetője nagy beszédet mondott a kisebbségi sorsba jutott jugoszláviai román nép feladatairól és jövőendő politikájáról.

— A háború pusztításai jórészt azért szakadtak ránk — mondotta Oprea főesperes — mert nem tartották tiszteletben az emberek nemzetiségi és kisebbségi jogait. A háború utáni békekonzferenciák elismerték, hogy mindenkinek joga van nemzetiségét, nyelvét és hitét megtartani és azt tovább fejleszteni. Ezek a határozatok nyíltan kimondják, hogy senki sem akarja a másik jogait eltiporni és eltulajdonítani.

— A háború után hosszú ideig teljes bizonytalanságban éltünk, ma azonban öfelféle a király által szentesített és biztosított alkotmánya van Jugoszláviának.

— A Jugoszláviában élő román nép teljesíti kötelességeit, de követeli ezzel szemben jogait is. Törvénytiszteletben nevelkedtünk, ezt továbbra is meg fogjuk tartani.

— Magyarországon is a legrégebb időktől kezdve a románok két dolgot ismertek: Istent és császárt — nyelvet és hitet. Ezekhez pedig szentül hozzá van kötve az állam. Ha a kormányzat megkülönböztetést tesz az állampolgárok között, akkor mi ősi jogaink alapján ez ellen harcolni fogunk.

— Miként a többi kisebbségektől, tőlünk is

elvétték összes iskoláinkat. Mi azonban ebben nem nyugodhatunk bele, templomunk nyelvét követeljük iskoláinkban.

— A Jugoszláviában élő román nép egyetlen újságja, a „Nadejdea“ segítségével nyelvünket és hitünket akarjuk ápolni és fentartani és az embertársainkkal való megértést kereszük.

Oprea Traján főesperes beszédét az összegyűlt ezer főnyi közönség nagy érdeklődéssel hallgatta és utána hosszantartó ünneplésben részesítették a szónokot.

A vojvodincii gyűlésnek nagy jelentősége van. Ez volt az első hivatalos és őszinte megnyilatkozása a bánáti román kisebbségnek és ezzel az eddigi tartózkodó állásponttal felhagyva, teljes aktivitásba lépett a jugoszláviai román kisebbség.

20%

árleszállítás mellett fest, tisztít, mos a

„CRISTAL“

gőzmosó-, vegytisztító- és kelmefestőgyár. CLUJ Telefon 500.

Az ország nagyobb városaiban képviselve

Fióközletek: Calea Regele Ferdinand 132.
Piata Mihailu Viteazul 4.
Str. N. Jorga 2.
Str. Regina Maria 9.
Calea Motilor 49.

PUDRA AMBREE MOREI



AMBREE MOREI PUDERT

Kiváló minőségű (románországi és ille-
telről) mindenféle bőrtípusú udve tesz
a bőrrel. Egyeztetni használhatónak nékülözhetetlenül való,
az Ambree krém pudert és
egyéb Morel készítményeket, melyek
szereznek a legjobb hasonló
gyártmányokkal.

Asztaláról soha ne hiányozzon a valódi „Familia“ kenyér

Május

Nagy ü
min

(Cluj-Kolozsítójától.) A lezettség alól szerte leirhata a kereskedők eltörölése volt hosszú során a vételi jegyzék vezetése és eljártó ezernyi sokszor súlyos. Abban, hogy kívánt eredmény a Sfatul Negdelmi szervező hely pénzügyi decemberében közö kereskedő lalt a kereske luxusadó-rende kedelem mellgore Trancu-galmi és luxus alkalmából mágyulnek össze hogy Manoilé fejazzék ki a szolgálatokért.

Nagyipari meglegedve a valevő, hogy Bukarestben a amelynek sorá a kolozsvári n tette szová ez energikus inte mazásából szá törvény 1 szá exportcikkekét Különösnek tá mével ellentét tájába a nyers felvették. A lapítását elvbe tetlennek tart tája a fogyaszt árak viszont a ációk szerint. szor olyan jele magasabb, min Az eredmény áruk után val cikkeknel pedí fog a termelő

A kolozsvá fényüzési és fő kénti végrehaj hozza a keresk társaságoknak 1927 április h adót folyó é szerint kell be csak folyó évi ugyanezen törv a folyó évi má galmi adókat a juniusban kell nagyiparosok, termékeik elől kedelmi, ipari, gyártanak) erő nálak, vagy r alkalmaznak és lők 1927. máju két példányban nyújtaniok, am tott cikkek mi zatali vámtarifá számaikt), amely Ezek a bejelent behozatali vámt értékének megá A fentebb f május 15-ig a r

Május 15-én országos kereskedőkongresszus lesz Bukarestben

Nagy ünnepek között fogják megköszönni Manoilescu és Trancu Jasi minisztereknek a kereskedők forgalmi és luxusadójának eltörlését

(Cluj-Kolozsvár, május 7. Az Uj Kelet tudósítójától.) A forgalmi és luxusadó-fizetési kötelezettség alól való végleges felszabadulás országos érdekeinek körében. Nem is annyira az adó eltörlése volt az, amiért a kereskedelem évek hosszú során át küzdött, hanem a speciális bevételi jegyzékek és fogyasztási blokkok időrabló vezetése és elkönyvelése, valamint az ezekkel járó ezernyi baj és kellemetlenség, amelynek sokszor súlyos bírságok voltak a következményei. Abban, hogy ez a küzdelem végre meghozta a kívánt eredményt, nem utolsó sorban van része a Sfatul Negustorescnek és a többi kereskedelmi szervezeteknek, továbbá Manoilescu Mihály pénzügyi államtitkárnak, aki már az 1923 decemberében tartott bukaresti országos tiltakozó kereskedőkongresszuson nyíltan állást foglalt a kereskedői önértéket sértő forgalmi és luxusadó-rendszer ellen és ugyancsak a kereskedelem mellé állott ebben a kérdésben Grigore Trancu-Jasi közjóléti miniszter is. A forgalmi és luxusadó-rendszer megváltoztatásának alkalmából május 15-én országos kongresszusra gyűlnek össze Bukarestben az ország kereskedői, hogy Manoilescu miniszternek elismerésüket fejezzék ki a kereskedelemnek tett korszakos szolgálatokért.

A nagyipar és a forgalmi adó

Nagyipari körökben már kevésbé vannak meglepődve az új forgalmi adórendszerrel. Tudvalevő, hogy május 6-án, pénteken zajlott le Bukarestben az ÜGIR rendes évi közgyűlése, amelynek során dr. Farkas Mózes vezérigazgató, a kolozsvári nagyiparosok csoportjának elnöke tette szóvá ezt a kérdést. Farkas Mózes dr. energikus intervenciót sürget a törvény alkalmazásából származó sérelmek orvosolására. A törvény 1 százalékos forgalmi adóval sújtja az exportcikkeket, amit eddig nem kellett fizetni. Különösnek találja, hogy — a törvény szemével ellentétben — az adó alá eső cikkek listájába a nyersanyagokat és félgyártmányokat is felvették. A cikkek eladási átlagárának megállapítását elvben és gyakorlatban egyaránt lehetetlennek tartja, mert az áru minősége és fajtája a fogyasztó szükséglete szerint változik, az árak viszont a piaci helyzet és a valutafluktuációk szerint. A hettől közöttei különbözet sokszor olyan jelentékeny, hogy az átlagár néha magasabb, mint az ipar által megállapított árak. Az eredmény az lesz, hogy a prima minőségű áruk után valójában 2—4 százalékos, a tömegcikkeknél pedig 8—10 százalékos forgalmi adót fog a termelő fogyasztani.

A kolozsvári iparkamara felhívása

A kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara fényüzési és forgalmi adóról szóló törvény mielőlti végrehajtására vonatkozólag tudomására hozza a kereskedőknek, gyárosoknak, részvénytársaságoknak és kézműiparosoknak, hogy az 1927 áprilisi havára eső fényüzési és forgalmi adót folyó évi május hónapban a régi eljárás szerint kell befizetni, minthogy a régi törvény csak folyó évi május hó 1-én lépett életbe és ugyanezen törvény 10-ik szakasza előírja, hogy a folyó évi május hóra eső fényüzési és forgalmi adókat a következő hónapban, vagyis júniusban kell befizetni. Azok a gyárosok, nagyiparosok, valamint kézműiparosok, akik termékeik előállításánál (mezőgazdasági, kereskedelmi, ipari, házihasználatra szolgáló cikkeket gyártanak) erőhajtásra berendezett üzemet használnak, vagy rendszeresen tiznél több munkást alkalmaznak és általában az összes nagytermelő 1927. május 15-ig az illetékes adóhivatalnál két példányban kiállított bejelentést kell benyújtaniok, amelynek tartalmaznia kell a gyártott cikkek minőségét, fajtáját és a behozatali vámtarifákkal megfelelő vámtételeit (tarifa számait), amelyek alá e cikkek tartoznak. — Ezek a bejelentések fognak alapul szolgálni a behozatali vámtarifában felsorolt cikkek közpértékének megállapításánál.

A fentebb felsorolt termelők egészen 1927. május 15-ig a régi rendszer szerinti naplót kell,

hogy vezessék a fényüzési és a forgalmi adóról, amely ideig az áruknak a fényüzési és forgalmi adó lerovásának szempontjából, mint a múltban is, az eredeti számlák összege fog alapul szolgálni, hozzáadva a külföldről behozott áruknak a szállítási költségeket és a vámdíjakat is. 1927. május 16-tól kezdődőleg külön naplót kell fölfektetni, amelyben napról-napra — a behozatali vámtarifában meghatározott szövegezés szerint — úgy mennyiségileg, mint minőségileg be kell vezetni a hónap folyamán gyártott és eladott árukat. A napló lapjai az illetékes adóhivatalok által számozva és látamozva lesznek.

A kistermelők, illetve azok a gyárosok, ipa-

A romániai munkásmozgalom egységesítéséről tárgyalt az országos szocialista kongresszus

(Bucuresti-Bukarest, május 6. Az Uj Kelet tudósítójától.) Ma délelőtt 11 órakor megkezdődött a Tomis-színházban a szocialista pártok országos kongresszusa. A kongresszust Titel Petrescu titkár nyitotta meg, majd Dan Romulus vette át az elnöklést, aki a szocialista mozgalom egységesítése mellett beszélt. Ugyanilyen értelemben szólaltak fel Fluera és Moskovics Ilie, akik közölték, hogy a külföld szocialista pártjaitól számos felhívást kaptak, hogy

állítsák helyre a romániai munkásmozgalom egységét.

Farkas a magyarországi szocialista párt képviselője beszél ezután és kifejtette a nemzetközi szolidaritás fontosságát, különösen most, amikor a szocializmus komoly válságon megy át.

Pistiner visszapillantást vet a szocialista federáció működésére és hangsúlyozza, hogy csak a szervezett munkásság segítségével menthető meg a világbéke.

Az orosz delegáció szerint meddőségre van ítélve a világgazdasági konferencia

Gróf Hadik János felszólása a konferencián

Genf, május 6. A világgazdasági konferencia hosszas napirendi és személyi viták után ma végre megtartotta első érdemleges ülését. A konferencián többek között felszólalt nagy érdeklődés mellett gróf Hadik János magyarországi delegátus. Megállapította, hogy

a háború előtt Európában nagy gazdasági egységek voltak, amelyeket a békeszerződések megbontottak,

ami nagyban járult hozzá Európa gazdasági válságának előidézéséhez.

Számos adattal igazolta, hogy Magyarország megszüntette már a kiviteli és behozatali vámközeletet, ezzel szemben az utódállamok még ma is számos tilalmat tartanak érvényben. Végül ismertette a világgazdaság súlyos helyzetének

orvoslási módjait. Beszédét a konferencia tagjai élénk tetszéssel fogadták.

Ossinsky, a világgazdasági konferencia orosz delegációjának vezetője hosszabban nyilatkozott a „Daily Herald“-nak:

— A konferenciának még nagy akadályokat kell elhárítania útjából. Így többek között a bevándorlás kérdéséről nem lehet nyíltan beszélni, mert tekintettel kell lenni Amerikára. A nyersanyag problémája sem tárgyalható szabadon Anglia és Amerika miatt. A háborús adósságok kérdésében pedig az összes érdekelt nemzetek rendkívül érzékenyek. Még a munkásdelegátusok sem merik azt kérni, amit valóban akarnak. Ez a világgazdasági konferencia tehát, amely mellőzi a legéletbevágóbb problémákat, meddőségre van ítélve.

Június 12-én összehívják a Zsidó Nemzeti Szövetség nagyintézőbizottságát

(Cluj-Kolozsvár, május 7. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség kisintézőbizottsága az erdélyi cionista mozgalom további sorsára nézve fontos határozatokat hozott. Dr. Marton Ernő referátumának meghallgatása után az az egyhangú meggyőződése az egész vezetőségnek, hogy a Bukarestben kötött megállapodások az egész romániai zsidó közéletet, de elsősorban a cionista szervezetet kedvezően fogják befolyásolni. A kisintézőbizottság a nagyromániai cionista szervezetek legfelsőbb tanácsába dr. Fischer József elnököt és Nussbaum Sámuel szövetségi társelnököt (Nagyvárad) delegálja. A politikai szervezetet előkészítő országos bizottságba dr. Fischer Tivadart és dr. Nobel Sándort (Temesvár) delegálja. Amennyiben a delegáltak valamelyike a megbízást nem fogadhatná el, az aktív részvétel kötelezettségével együtt, úgy az elnöki tanács nyer megbízást más tagok delegálására.

A vezetőség ezután a főtítkárt sékelreferátumával foglalkozott és behatóan megtárgyalta mindazokat a módokat, amelyek elérését a szövetség becsületbeli kérdésének tekinti. Evégből elhatározta, hogy a sékelakció ideje alatt minden intézmény és minden cionista megbízott tartozik a sékelakcióban részt venni.

A közeledő jubileumi világgazdasági kongresszusra való tekintettel a delegátusválasztásokat Er-

délyben is elő kell készíteni. Az idevonatkozó központi szabályok értelmében a Kisintézőbizottság elhatározta, hogy saját magának tartja fenn a főválasztási bizottsági teendőket. A delegátusválasztásokat pedig Erdély külön fogja lefolytatni a maga sékelszáma alapján és nem együttesen a többi országgrészekkel.

A bukaresti tárgyasok eredményének ratifikálására és a bázeli kongresszusra való tekintettel különösen aktuálissá vált a Szövetség nagyintéző-bizottságának egybehívása. A vezetőség a kérdést hosszasan megvitatta és elhatározta, hogy a nagyintéző-bizottságot egybehívja Kolozsvárra július 12 és 13-ik napjára.

Ezután a Keren Kajemeth jeruzsálemi főirodájának és a nagyváradai Mizrachi átiratainak megtagyálására került a sor. Majd a meghívott Winkler Janka igazgató referált a cionista asszony-társadalom megszervezéséről a W. I. Z. O. néven ismert cionista asszonyok világszervezete keretén belül. A vezetőség az igazgatónőnek a legteljesebb tevékenységi lehetőséget biztosította.

A kisintéző-bizottság még az Aviva-Bariszia konferencia elé terjesztett chaluc-javaslattal is foglalkozott. A konferenciára képviselőiként dr. Szönyi Géza és Weinberger Nándor főtítkárt delegálta.

zláv

utai közismertek, részéye teljesen laszország biztonoi konvenció

szláviai

mi azonban ebbe lómunk nyelvét

román nép egyet- egységével nyelv- polni és fentar- aló megértést ke-

beszédét az össze- agy érdeklődéssel ó ünneplésben ré-

nagy jelentősége s és szinte meg- kisébbségnek és ponttal felhagyva, goszláviai román

o tisztít, mos a AL“ s keimefestő- Telefon 500.

an képviselve

dinand 132. eazul 4.

a 9.



enyér

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő
Felelős szerkesztő: Marton Ernő.
Az Uj Kelet cikkeinek utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai naptár

Vasárnap

5687. Niszán 6.
1927. május 8.

Hétfő

5687. Niszán 7.
1927. május 9.

Ma nyílik meg Marosvásárhelyen az erdélyi zsidó ifjuság konferenciája

Ma délelőtt tizenegy órakor veszi kezdetét a marosvásárhelyi Kulturpalota kistermében az erdélyi Barissziák és Avivák országos konferenciája. A Barissziák és Avivák az erdélyi zsidó ifjuság mozgalom megtestesítői, az erdélyi zsidó ifjuság célkitűzéseinek zászlóvivői, igen jelentős szerepet visznek a felelős erdélyi zsidó nemzeti életben. A konferencia tanácskozásai elé éppen ezért nagy érdeklődéssel tekint egész Erdély zsidósága.

A konferenciára többszáz fiú és leánydelegátus érkezik Erdély és Bánát minden részéből, de a külföldön működő Barisszia-szervezetek és képviseltek magukat a tanácskozásokon.

A konferenciát ma délelőtt Noszin Mór, a Barisszia-Hitachdut ros-risonjának ünnepi megnyitójával veszik kezdetüket. Az elnöki megnyitó után dr. Zwi Willensky, a Keren Hajjeszód jeruzsálemi központjának delegátusa a palesztinai zsidó ifjuság helyzetéről fog előadást tartani, Giszkalay János, a Vaad Hazökkénim elnöke pedig az erdélyi mozgalmakról fog előadást tartani. Ezután a hatóságok és a zsidó testületek üdvözlései következnek, majd délután kezdetét veszik a tanácskozások, amelyeknek programján számos égető fontosságú kérdés kerül megvitatásra. A tanácskozások előreláthatólag két napot fognak igénybe venni és azokon az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség és az országépítő alapok is képviseltetik magukat.

— Vasárnapra virradó éjjel indulnak az amerikai pilóták az Atlanti-óceán átrepülésére. Párisból jelentik: A „Newyork Herald“ newyorki jelentése szerint Bertrand és Chamberlain amerikai pilóták vasárnapra virradó éjjel startolnak az Atlanti-óceán átrepülésére és hétfőn este akarnak megérkezni Párisba. A kétpilóta csütörtökön tette az utolsó próbarepülést Newyork és Washington között, hogy kipróbálják, elbirja-e repülőgéjük a kétnapos utat. Londoni jelentés szerint a Lloyd hajózási ügynökség közölte valamennyi uton levő oceánjáró gőzös kapitányával, hogy az amerikai pilóták repülőgépe vasárnap és hétfőn hol lesz látható.

— Egy amerikai volt magyar állampolgár megvásárolta Kossuth Lajos sajátkezü politikai végrendeletét. Budapestről jelentik: Zukor Adolf, jelenleg Budapesten tartózkodó magyarországi származású filmvállalkozó, aki Amerikában él, megvette Kossuth Lajos sajátkezüleg írott politikai végrendeletét és azt a parlamenti muzeumnak ajándékozta.

A has teltsége, szívtáji fájdalmak és az emésztési nehézségek a természetes „Ferenc József“ keserűvíz használata által megszüntethetők és az agy, a szem, tüdő vagy szív felé irányuló vértólulások ellensúlyozhatók. Gyomor- és bélspecialisták igazolják, hogy a Ferenc József vízzel, különösen az üllő életmód következtében jelentkező bajoknál, nagyon kedvező eredményeket érnek el. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Das jüdische Heim. Ezen a címen Zürichben új folyóirat indult meg a zsidó politika és kultúra védelmére és Palesztina újjáépítésének érdekében. A szerkesztőséget a cionista világszervezet exekutívája meleghangú táviratban üdvözölte első megjelenése alkalmából. Több kitűnő német és francia cikke kívül illusztrációk és a zsidó nemzeti mozgalom vezetőinek arcképe tarkítja az ügyesen szerkesztett ujságot, amely havonta egyszer jelenik meg.

* Orvosi hír. Dr. Weisz Fülöp az egyetemi belklinika volt orvosa, a Park-szanatórium orvosa, rendelőjét Strada Memorandului (vált. Unió-u.) 10. sz. I. emeletre helyezte át. Rendel. délután 2—4.

— A kóser huselárusítás központosítása. E hó 6-iki számunkban foglalkoztunk a kolozsvári kóser huselárusítás kérdésével és cikkünkben ismertettük az ortodox hitközség álláspontját és intézkedéseit, amelyeket ez ügyben tett. Híradásunk nyomán ma a cikkben érintett kolozsvári zsidó mészárosok részéről, a következő sorok közlésére kértek fel: „Nem felel meg a valóságnak — szól a nyilatkozat — hogy a gabe la körül visszaélések történtek volna, de nem is történhettek, mert a csarnokon kívüli mészárszékek kellő ellenőrzés alatt állottak a hitközség részéről. A központosítás okai nem ebben, hanem személyi érdekekben keresendők. Nem felel meg a valóságnak az sem, hogy a csarnokon kívül árusító mészárosok kérték volna a hatósági beavatkozást. Mi az álláspontunkat nemcsak a magunk, de a közönség érdekében is jogosnak tartjuk, mert az összes mészárszékeknek egy épületbe való tömörítésével, nemcsak a mi egzisztenciánkat, hanem a közönség husellátásának érdekeit is megtámadjuk a hitközség. A hitközség intézkedése ezenkívül vagy nyolc családfenntartó megváltotta tette kenyértelenné, ami igazán nem lehet közérdek.“

— Egy kocsi két lóval a Dunába zuhant. Budapestről jelentik: Bálint György kocsi szekerével és két lovával a pesti rakpartról belezuhant a Dunába. A kocsist egy tehergőzös matrózai lovával együtt kimentették a hullámokból. Bálint Györgyöt súlyos sérülésekkel kórházba szállították.

— Az E. I. T. felolvasóülése. Az Erdélyi Irodalmi Társaság vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel felolvasóülést tart az Unitárius-kollégium dísztermében. A műsor keretében Dózsa Endre, Kövér Erzsébet, dr. Gyalui Farkas, Serestély Béla és Kacsó Sándor szerepelnek. Belépőjű nincs.

* Orvosi hír. Dr. Berkovits Olga, nőgyógyász rendeléseit Targu-Muresen, Str. Traian (Baross Gábor-u.) 1. sz. alatt megkezdte. Rendel. d. e. 9—10-ig, d. u. 3—5-ig.

— Egy örült farmer rémtette. Capetownból jelentik: Egy délafrikai farmer pillanatnyi elmezavarában meggyilkolta feleségét és benszültöt szolgáját. Az öt üldözésbevevő rendőrök közül szintén négyet megölt, mire a többi farmerék is üldözésbe vették a gyilkost, aki szüntelenül lövöldözött és minden golyója talált. Négyórás üldözés után nyolc európai és egy benszültöt esett el, az örült farmert mégsem tudták elfogni. Miután összesen tizenöt embert lőtt le, az utolsó golyójával magát lötte föbe.

Galgóczy magántanfolyam és Jogiszeminárium

Budapest, VIII. Mária Terézia-tér 3. (Baross-utca). Előkészít középiskolai magánvizsgákra, érettségire, alapvizsgákra, szigorlatokra. — Kitűnő jegyzetek.

— Pedálos írógép. Bécsből jelentik: A napokban érdekes találmányra adott szabadalmat az itteni szabadalmi hivatal. Ez egy bármily rendszerű írógépére szerelhető pedál, amely lehetővé teszi, hogy lábmozdulatok végezzék el a nagybetűk, a jelek és a sorcsere funkcióit. Ilyenképpen hatvan százalékkal gyorsul meg az írás a gépen és lehetővé teszi az egykezeseknek számára is az írógépben való könnyű munkát. A pedál következtében több billentyű fölszabadul a gépen. Ezért a pedál föltalálója a sűrűbben előforduló szótagokat és rövid szavakat kívánja beszerelni az írógépekbe és ezzel is gyorsítani fogja az írógépben dolgozók munkáját.

* Orvosi hír. Dr. Nass Endre med. univ. Clujon St. Paris (Pap-utca) 38. alatt rendelését megkezdte délután 2—6 között, az Árvagondozó mellett.

— Dohnányi és Telmányi együttes hangversenye Kolozsváron. Ritka zenei esemény zajlott le tegnap este a kolozsvári Magyar Színházban. Két nagy magyar zenész koncertjében gyönyörködhetett a publikum, még pedig a hallatlanul és örökkévalóan aktuális Beethoven művein keresztül. Dohnányi Ernő és Telmányi Emil a zenei interpretációban a maximális lehetőségeket jelentik: az abszolút zenei tartalmat és az értelmezés eredetiségét. Dohnányi, a világhírű zeneköltő a zongora-interpretációban is elsősorban alkotó művész, nem virtuozitást csillogtató, hanem zenei szellemet, érzébeli teljességet reveláló. Ugy bányik hangszerével, mintha az nem is instrumentum, hanem valami élő hang-organizmus volna, amelynek közvetlen kapcsolata van az alkotó művésszel és művével. Emellett fölényes intelligencia, nagy játékbéli tudás egészíti ki ezt a ragyogó tehetséget, mely tegnap Beethoven halhatatlan művein keresztül lenyűgözte a közönséget, különösen az „Apassionata“ szonáta előadásával. Telmányi Emil a konvulzív érzékes temperamentumos zenei interpretátora, akinek kezében úgy hat a hegedű, mintha élő, szerves összefüggésben volna gazdájával. — Amit interpretáción keresztül ad, az abszolút muzsika, érzés-kvintesszencia, formai és melódikus szépségek lélekkel átszőtt kihangsúlyozása. Különösen az F-dur románánál éreztük ezt, melynek előadása gyönyörű, elragadó volt. Mindkét feledhetetlenül nagy művész a „Kreutzer-szonáta“ csodálatosan finom, részletességében gazdag interpretálásával érte el tegnap esti sikerének teljességét. A halhatatlan szonáta meg-rázó szólami sok időre tették feledhetlenné a közönségben Beethoven — és a két nagy interpretátort.

— Cáfolták a bolgár komitácik görögországi betörését. Athénből jelentik: A sajtó nem tud semmit a párisi és londoni lapokban közölt komitációs támadásról és hivatalosan megáfolták azt is, hogy egy görög divíziót küldtek a határra.

— Tragédia a diáknymor miatt. Varsóból jelentik: A diáknymor tragikus esete játszódott le szerdán Varsó közelében egy faluban. Kirschner néptanító leánya sikerrel végezte el az orvosi egyetemet és doktorráavatás előtt állt, a leány hazautazott falun lakó szüleihez, hogy pénzt kérjen az avatásra, azonban apja nem tudta előteremteni a szükséges összeget. A leány efeletti elkeseredésében éjszaka könyvből és egyetemi jegyzeteiből máglyát rakott, majd ruháját petróleummal leöntötte és meggyújtotta magát. Súlyos égési sebekkel a varsói kórházba szállították, ahol meghalt.

A sékelért dolgozik Niszán és Ijjar hónapjaiban minden cionista.

Zongora

rövid, kereszthurok, angol mechanikás, teljesen új és egy rövid kereszthurok fémserkezeti, bécsi gyártmányú zongora, szintén vadonaj, nagyon olcsó árban sürgősen eladó
Rosenberg régiségkereskedő
Cluj, Calea Victoriei No 5.

Fényképészek, amatőrök

fényképészeti cikkek Bernát papirosáruháza-
ket legolcsóbban a Bernát papirosáruhá-
ban szereshetik be. Cluj, (Kolozsvár) Főter 29.) Kérjen árjegyzé-
ket. A világhírű Imperial lemezek gyári lerakata

DECCA

Hordezható, világhírű angol beszélőgépek, lemezek legolcsóbbak RÉVÉSZ BÉLA zeneműkreskedésében, Marosvásárhelyt. — Kérjen ár-ajánlatot.

MORAVETZ

TIMISOARA: MINDEN ZENEMŰVET-GYORSAN
OLCSÓN ÉS PONTOSAN SZÁLLIT!

Tavaszi ruhák olcsó festése, tisztítása megkezdődött CINR-nél, Cluj

MA G
Kedden, május

Ta
ujo

NEUMAN
fi
Pi

Zsá

Kárp
kert
Bosk
Str. Reg

Róth

cipész
Szép-u. 2.
alatt készült
a legújabb
dívatu
cipő-
különleges
sége

10 vá

Uj Kele

Az olcsó
Szabó Im
Ignotus:
Dosztojev
Kassák I
Wilde Os
Blicher C
Tábori R
Schopenh
Zoltán S
Ben Ami

A szenzá
ségeen kívül
levelezőlap u
Cluj, Strada
olvasóink az
meg a sorozat
hához küldj

i együttes hang-
ka zenei esemény
olozsvári Magyar
r zenész koncert-
ublikum, még pe-
kévalóan aktuális
Dohnányi Ernő
nterpretációban a
atik: az abszolút
vezés eredetiségét.
költő a zongora-
n alkotó művész,
hanem zenei szel-
veláló. Ugy bányik
is instrumentum,
rganizmus volna,
ta van az alkotó
lett fölényes intel-
tagnap Beethoven
enyűgözte a kö-
assionata" szonáta
a konvulzív érzé-
interpretátora, aki
egedő, mintha élő,
gazdájával. — Amit
az abszolút mu-
ormai és melódikus
hangsúlyozása. Kü-
éreztek ezt, mely-
gadó volt. Mindkét
a „Kreutzer-žo-
részteljesítésében
e el tegnap esti si-
tatlan szonáta meg-
ék feledhetetlenné
— és a két nagy

Komitácsik görög-
ól jelentik: A sajtó
londoni lapokban kö-
nivalatosan megcáfól-
divíziót küldtek a

omor miatt. Var-
omor tragikus esete
közéleben egy falu-
ánya sikerrel végezte
loktorriávatás előtt
alun lakó szüleikhez,
tásra, azonban apja
szükséges összeget. A
en éjszaka könyvei-
ből máglyát rakott,
al leöntötte és meg-
ési sebekkel a varsói
meghalt.

Niszan és Ijjar
len cionista.

vid, keresztúros,
ngol mechanikás, tel-
ssen új és egy rövid
eresztúros fémser-
ongora, szintén vado-
n sürgősen eladó
gkarszedő
terei No 5.

, amatőrök

nát papirosruházá-
ban szerezhetik
29. Kérjen árjegyzé-
memerek gyári lerakata

zható, világhírű angol
lógépek, lemezek
óbtak REVÉSZ BÉLA
lknreskedésében, Ma-
árhelyt. — Kérjen ár-
tot.

VETZ
ENEMŰVET-GYORJAK
TOSAN-SZÁLLIT!

R-nél, Cluj

MAGYAR SZÍNHÁZ
MOZGÓ

Vasárnap, május 8-án d. e.
10-kor az évad megnyitása.
Premier. Premier.

Patt és Pattachon

ELŐADÁSOK RENDJE:
Vasárnap előadás reggel
10-12-ig. Vasárnap elő-
adás délután 3-5-7-ig.
Hétfőn, 9-én színház.

Kedden, május 10-én **PATT és PATACHON**

**Tavaszi
ujdonságok**

megérkeztek
NEUMANN M. Cluj férfi- és
fiu-ruha áruhaza,
Piata Unirii 14.

Zsák és ponyva

eladás és kölcsönzés.
Kárpitos kellékek, zsinegek,
kertiernyők, szalmazsákok
Boskovics József, Cluj
Str. Regina Maria 15. Telefon 910.

Róth

cipésznél
Szép-u. 2. sz.
alatt készülnek
a legújabb
divatu
cipő-
különleges-
ségek



10 válogatott könyv

Gyönyörű regények, szinda-
rabok, értékes tanulmányok,
Palesztina, Egyiptom rész-
letes leírása az

Uj Kelet könyvsorozatában:

Az olcsó könyvsorozatba tartoznak:

Szabó Imre: Zsidó Almanachja (1927)
Ignotus: Olvasásközben, tanulmányok
Dosztojevszkij: A főinquisitor, regény
Kassák Lajos: Misilló királysága, regény
Wilde Oszkár: Az emberi lélek a szocializ-
musban
Blicher Clausen: Heine Inga, regény
Tábori Róbert: A negyvenéves férfi, regény
Schopenhauer: A szerelem metafizikája
Zoltán Sándor: Örvény, dráma
Ben Ami: Palesztina—Egyiptom ut-
mutató.

A szenzációs könyvsorozat ára — portókölt-
ségeen kívül — **százhusz lej.** Megrendelhető
levelezőlap útján az Uj Kelet könyvsztyályában
(Cluj, Strada Baron L. Lop 10.) Kolozsvári
olvasóink az Uj Kelet kiadóhivatalában vehetik
meg a sorozatot, levél, vagy telefon-rendelésre
házhöz küldjük.

Közzgazdaság

Létrejött a megegyezés az államkincstár és a kolozsvári Banca Agrara pörében

Az állam egy éven belül 65 millió lej adómentes kártérítési összeget fizet ki az intézetnek összes privilégiumaiért

(Cluj-Kolozsvár, május 7. Az Uj Kelet tudósítójától.) A tegnapi Monitorul Oficialban megjelent az a királyi dekrétum, amely felhatalmazza a földművelésügyi és pénzügyminisztert arra, hogy a kolozsvári Banca Agrarával tranzakciót kössenek az államkincstárral folyó perben támasztott összes igényeinek visszavonására. Ez az éveken át húzódó per, amelynek beszüntetését a Banca Agrara új igazgatósága határozta el, tudvalegyen abból származott, hogy a liberális kormány megvonta az intézet-től az erdélyi agrártörvény 137. szakaszában, valamint az állammal 1921. július 23-án és november 9-én kötött konvencióban biztosított privilégiumát a kisajátítások finanszírozására. A kiegyezés feltételei a következők:

A bank lemond minden privilégiumáról és pretenciójáról, amiért az állam egyszer és mindenkorra a megállapodás aláírásától számított egy év alatt 65 millió lejt fizet készpénzben. A kártalanításként folyósított 65 millió nem esik az egyenesadókról szóló törvény rendelkezései alá és csak az ezen összegből származó jövedelmek lesznek 1928. január 1-től kezdődőleg megadóztathatók. Az összeg folyósítása rendkívüli hitelszámlára történik.

Ezzal egyidejűleg a Banca Agrara kötelezi magát, hogy 1944. január elsején visszafizeti az állammal azt a 25 millió előleget, amelyet a kincstár az intézet megalakulásához folyósított az alapítóknak.

Megjelent a nagyvárad Vasöntőde és Gépgyár 65 millió követelésének kifizetéséről szóló törvény. Ismeretes, hogy március végén a parlament törvényjavaslatot fogadott el, amely 6 és félmillió rendkívüli hitelt szavaz meg a CFR-nek, hogy a Nagyvárad Vasöntőde és Gépgyárnál fennálló tartozását kifizesse. A törvény most jelent meg a hivatalos lapban és így a pontosan 6 millió 573.751 lej és 95 banit kitevő összeget rövidesen folyósítani fogják a nagyvárad iparvállalatnak.

Kisajátítják az Altruista-bank erdélyi birtokait. Bukarestből jelentik: A földművelésügyi minisztérium közölte Alsófehér-, Kolozs-, Hunyad-, Udvarhely-, Szatmár- és Marostordamegye agrár bizottságaival, hogy elhatározta a budapesti Altruista Bank, illetve annak jogutódjára szállott visszavásárlási joggal eladott birtokainak kisajátítását. A kisajátításra kerülő

birtokok az agrártörvény általános rendelkezései alá esnek.

Lepadatu utódja a Banca Nationala igazgatóságában. Bukarestből jelentik: Lepadatu volt pénzügyminiszternek a Banca Nationalánál betöltött igazgatói állására most történt meg a választás. Utódjává Jean Athanasiu volt minisztert választották meg.

Averescu tábornok nem utazik külföldre. A szombat délutáni lapok azt a párisi eredetű hírt közölték, hogy Averescu miniszterelnök a különböző kölcsöntárgyalások befejezésére június elején Párisba, Londonba és Rómába utazik. Ezzel szemben hivatalosan felhatalmazták a Radort a külföldi és belföldi sajtóban megjelent azon hírek megcáfolására, hogy Averescu tábornok Londonba utazik. Egyelőre még azt sem lehet tudni, vajjon Averescu e nyáron elutazhat-e Aquiba szokásos kurájának megtartása végett.

Tőzsde

A piac ma is lanyha volt és érezhető kínálat mellett teljesen üzletelen volt.

Devizák	Kolozsvár	Zürich		Páris	Buka- rest	Buda- pest	Bécs	Prága	New- york
		nyitás	zárlat						
Zürich	3210—3220	—	—	49075	3240	11026	13662	649 ¹ / ₄	1923 ¹ / ₄
Newyork	166—167	51994	520	2552	167	57320	71035	3376 ¹ / ₂	—
London	810—813	252644	2526 ¹ / ₂	12402	813	2784 ³ / ₄	3451	16407	48581
Páris	655—660	2037 ¹ / ₂	2037 ¹ / ₂	—	658	2247 ¹ / ₂	2783 ³ / ₄	13265	39187
Milano	885—890	2747 ¹ / ₂	2758 ³ / ₄	135	890	3040	3767 ¹ / ₂	179 ¹ / ₂	534
Prága	494—496	1540	1540	—	498	1697 ¹ / ₂	2104 ¹ / ₄	—	296 ¹ / ₄
Budapest	2910—2920	9060	9060	—	30	—	12381	590 ¹ / ₂	—
Belgrád	—	913 ¹ / ₈	913 ¹ / ₄	—	290	1007	1247 ¹ / ₄	5946	176
Bukarest	—	327 ¹ / ₂	327 ¹ / ₂	16	—	363	449 ¹ / ₂	2140	63 ¹ / ₂
Varsó	—	58	58	—	—	6410	7949	37837	—
Bécs	2340—2350	7317 ¹ / ₂	7317 ¹ / ₂	—	2370	8069	—	47520	—
Berlin	3960—3970	12321	12321	—	3975	13586	16832	800	—

Száz lej árfolyama: Zürich (utó) 327¹/₂, Páris 1600, Budapest 363, Bécs 44950, Prága 2140.

FRIEDMANN szerencsége kolosszális!

Huszmillió Lejt s 750,000 nyerhet

esetleg egyetlen sorsjeggyel. Nyeremények: 500,000 silling, 250,000 silling, 100,000 silling stb. készpénzben, minden levonás nélkül.

A világ legelőnyösebb sorsjátéka!

100,000 sorsjegy, 50,000 nyeremény. Minden második sorsjegy nyer. Huzás (1. oszt. 1927 jun. 21 és 23. Sorsjegyárak osztályonként: $\frac{1}{8}$ — S. 8— S. 16— S. 32— Lei 110 L. 220 L. 440 L. 880 **Rendelje meg azonnal.**

Rendelése kézhezvétele után elküldjük az eredeti sorsjegyet a hivatalos játéktervezettel együtt. Fizetendő a sorsjegy átvétele után. Rendelések zárt borítékban a következő címre intézendők:

Ludwig Friedmann, Wien, I. Salzries 12/14.

Az V. osztály 100,000 Schillinges (2¹/₂ mill. lei) főnyereményét az általunk eladott 54,524 számú sorsjegy nyerte meg

